

Handläggare: Jacky Cohen
Telefon: 08/ 508 10 016

Till
Östermalms stadsdelsnämnd

Svar på remiss om förskolepeng för kommunala förskolor och familjedaghem

Förslag till beslut

Förslag till förskolepeng för kommunala förskolor och familjedaghem i Stockholms stad, godkänns med beaktande av förvaltningens synpunkter.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Mats Claesson
avdelningschef

Sammanfattning

Stadsledningskontorets (SLK) finansavdelning har presenterat ett förslag till förskolepeng för kommunala förskolor och familjedaghem i Stockholms stad. Förslaget är att förskolepengen ska utgöra 77 % av grundschablonen. I pengén ska alla kostnader, utom vissa lokalkostnader samt förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration, ingå. För familjedaghemmen föreslås förskolepengen uppgå till 94 %.

Förvaltningen är i stort sett positiv till förslaget om en förskolepeng som utgör en lägsta nivå på den andel av grundschablonen som stadsdelsnämnderna måste fördela till förskolorna. Förvaltningen instämmer i att en stor andel av resurserna ska fördelas ut direkt till respektive förskola.

Sammantaget medför förslaget ökade kostnader för Östermalms stadsdelsnämnd om ca 2,4 mnkr samtidigt som budgeten minskar med mellan ca 3 - 4,8 mnkr.

Idag fördelas förskolornas elkostnader ut till förskolorna. Stadsledningskontorets förslag innebär att nämnden vid införande av förskolepeng antingen behöver kompensera förskolorna för elkostnader utöver förslagen nivå eller att kostnaderna återförs centralt på förvaltningen.

Förvaltningen anser att den särskilda ersättningen för att upprätthålla barnomsorgsgarantin bör kvarstå. Vid nyetablering kommer även fortsättningsvis merkostnader att uppstå.

För att uppnå konkurrensneutralitet ytterligare bör även öppettider, semesterstängning m.m. regleras så att kommunala och enskilt drivna förskolor erbjuder likvärdig service.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Barn och Ungdom och i samarbete med ekonomienheten.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslöt i budget för 2008 att en kommunal förskolepeng ska införas fr.o.m. den 1 juli 2008. Förskolepengen ska utgöra en lägsta nivå på den andel av grundschablonen som stadsdelsnämnderna måste fördela till förskolorna. Utgångspunkten i stadsledningskontorets förslag är en stor andel av resurserna ska fördelas ut direkt till respektive förskola, vilket stärker de kommunala förskolornas frihet och skapar konkurrensneutralitet mellan de kommunala och enskilt drivna förskolorna.

Stadsledningskontorets förslag är att förskolepengen ska utgöra 77 % av grundschablonen. I pengarna ska alla kostnader, utom vissa lokalkostnader samt förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration, ingå. För familjedaghemmen föreslås förskolepengen uppgå till 94 %.

Stadsdelsnämnderna får i dagsläget en särskild ersättning för extra kostnader för att klara barnomsorgsgarantin. Eftersom denna ersättning enbart är riktad till den kommunalt drivna förskolan föreslår stadsledningskontoret, för att ytterligare stärka konkurrensneutraliteten, att ersättningen upphör 2009.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig i stort sett positiv till vad som anges i SLK:s tjänsteutlåtande. Stadsledningskontoret anser att ett införande av förskolepeng vid årsskiftet ger bättre förutsättningar för stadsdelsnämnderna och föreslår därför att införandet sker först den 1 januari 2009. Förvaltningen delar kontorets uppfattning att nämnderna skulle få för kort tid att anpassa sig till förändrade förutsättningar under pågående verksamhetsår om förskolepengen införs 1 juli 2008.

Förvaltnings- och verksamhetsövergripande kostnader

Förvaltningen anser, i linje med kontorets förslag, att kostnader som förskolorna kan påverka bör fördelas till respektive enhet. Stadsdelsnämndernas nuvarande interna pengsystem varierar stort, både vad gäller nivå och innehåll och är således inte jämförbara. De kommunala förskolorna var för sig kan inte påverka de förvaltningsövergripande kostnaderna för nämnd och ekonomi- och personaladministration samt gemensamma IT-kostnader. Dessa kostnader bör därför inte ingå i förskolepengen.

Östermalms förskolepeng ligger idag ca 1,5 % under den föreslagna nivån. Förvaltningen har i tertialrapport 1 2008 föreslagit en ökning av nivån med en procent. Därmed skulle det skilja 0,5 % mot föreslagen nivå vilket motsvarar ca 0,8 mnkr.

Enligt förslaget skulle den gemensamma pengan inte inkludera elkostnader på förskolorna. Idag betalar förskolorna sina elkostnader. Östermalms stadsdelsnämnd fördelade ut ansvaret och medel för detta till förskolorna i verksamhetsplanen 2006. Syftet var att förskolorna genom egna handlingar skulle kunna påverka förbrukningen och därmed kostnaderna. Stadsledningskontorets förslag innebär att nämnden vid införande av förskolepeng antingen behöver kompensera förskolorna för elkostnader utöver förslagen nivå eller att kostnaderna återförs centralt på förvaltningen. Förvaltningen uppskattar dessa kostnader till ca 1,6 mnkr eller motsvarande 1 %.

Sammantaget medför förslaget ökade kostnader för nämnden om ca 2,4 mnkr samtidigt som budgeten minskar med mellan ca 3 - 4,8 mnkr.

Förvaltningen har 2008 för barnomsorgsgarantin erhållit 3,0 mnkr som med SLK:s förslag skulle upphöra.

Lokaler

Stadsledningskontoret belyser i sitt förslag skillnaderna i staden i hyresnivå. Detta har under 2008 kompenserats med 50 % för förskolor med den delen av hyran som överstiger 1709 kr per kvadratmeter. För Östermalm beräknas compensationen under 2008 till 1,8 mnkr. Förvaltningen konstaterar att stadsledningskontoret inte berör den framtida compensationen i sitt förslag.

I skollagen sägs att lokalerna skall vara ändamålsenliga och att lokalernas storlek och utformning samt utemiljön skall underlätta för förskolan att erbjuda barn en pedagogisk verksamhet. Lokalernas utformning och utemiljön i en vidare bemärkelse sätter således ramar för det pedagogiska arbetet i förskolan, samtidigt som de är en del av det. Det är viktigt att såväl personal som barn vistas i så god och hälsosam miljö som möjligt vilket ställer krav på kontinuerligt underhåll.

SLK konstaterar att lokalhyrorna kan variera kraftigt mellan olika förskolor och i vissa fall är mycket högre än genomsnittet.

Stadsdelar med höga hyreskostnader i form av högt kvadratmeter pris bör även fortsättningsvis kompenseras för detta.

Förslag till förskolepeng

• Förskolor

En utgångspunkt i stadsledningskontorets förslag är att en fördelning av förskolepengen direkt ut till respektive förskola skapar mer likvärdiga förutsättningar och stärker därmed konkurrensneutralitet mellan de kommunala och enskilt drivna verksamheterna.

För att uppnå konkurrensneutralitet ytterligare bör även öppettider, semesterstängning m.m. regleras så att kommunala och enskilt drivna förskolor erbjuder likvärdig service.

En förskolepeng som skapar likvärdiga förhållanden förutsätter en konstruktion som tar hänsyn till det öppethållande som föräldrar efterfrågar. Ett längre öppethållande är mer personalkrävande och ställer andra krav på personalbemanning med den kostnadsökning som medföljer.

- ***Familjedaghem***

I stadsdelen är efterfrågan på familjedaghem mycket låg. De senaste åren har inte full beläggning kunnat uppnås. Effekten är en högre kostnad i driften av familjedaghemmen som har finansierats av övrig förskoleverksamhet.

Särskild ersättning för att klara barnomsorgsgarantin

Förvaltningen konstaterar att stadsdelsnämndernas förskoleverksamhet till skillnad från enskild driven verksamhet har det direkta och reella ansvaret för att erbjuda föräldrar plats i närområdet inom tre månader. Förvaltningen anser därför att den särskilda ersättningen bör kvarstå. För att upprätthålla barnomsorgsgarantin kommer även fortsättningsvis merkostnader att uppstå vid nyetablering.

Förvaltningens förslag

Förslag till förskolepeng i Stockholms stad godkänns med beaktande av förvaltningens synpunkter.

Bilaga: SLK:s tjänsteutlåtande dnr 321-4904/2007